

Amstelveen, 7 februari 2025

Betreft: KPMG Klimaatbrief 2025

Geachte lezer,

De maatschappelijke roep om verantwoordelijkheid te nemen voor een rechtvaardige transitie naar een duurzamere wereld is groot. Klanten, investeerders, werknemers, consumenten en maatschappelijke organisaties eisen inzicht in de verduurzaming van bedrijven. Met deze Klimaatbrief 2025 doet KPMG een oproep aan organisaties en haar (maatschappelijke) stakeholders om – ondanks de druk en focus op regelgeving zoals de Europese Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) – de uiteindelijke doelstelling van de ESG-agenda (gericht op mens, milieu en bestuur) hoog in het vaandel te houden.

Grote bedrijven goed op weg

De verplichte ESG-rapportage wordt stapsgewijs ingevoerd. Het wetsvoorstel is in Nederland nu ook naar de Staten-Generaal gestuurd. De eerste groep grote beursgenoteerde bedrijven, banken en verzekeraars, moet op basis van deze wet dan op gestandaardiseerde wijze inzicht geven op verschillende ESG-onderdelen. Veel van deze bedrijven hadden al een vorm van duurzaamheidsrapportage als voorbereiding op de CSRD-implementatie. KPMG-onderzoek laat zien dat [94% van de 100 grootste Nederlandse bedrijven](#) al in 2023 een duurzaamheidsverslag schreven.

Het is goed dat veel bedrijven zelf tempo maken, niet in de laatste plaats omdat de CSRD ook kansen biedt. Wij zien dat de grote bedrijven in de eerste groep nu bezig zijn met de afronding van hun CSRD-rapportages. Toch vergt het voor deze bedrijven een grote inspanning om aan de CSRD-vereisten te voldoen. Bij het maken van [de CSRD-rapportage voor KPMG Nederland](#) zijn ons twee dingen opgevallen. Ten eerste kost het moeite om de focus op het doel te houden. Ten tweede constateerden we dat vroeg moet worden begonnen, en dat experts én de financiële afdeling tijdig in het proces moet worden betrokken.

Zorgen om ‘wave 2’ bedrijven

Door de grote hoeveelheid rapportageregels en de aanzienlijke hoeveelheid data die moet worden verzameld, bestaat het gevaar dat de CSRD-rapportage uitmondt in een compliance-exercitie. Daarnaast is er onzekerheid over de EU-wetgeving. Vooral bij grote niet-beursgenoteerde bedrijven die over 2025 hun CSRD-rapportage zouden moeten uitbrengen (‘wave 2’), maken wij ons zorgen of de beoogde doelstelling door de complexiteit én de

onzekerheid kan worden gehaald. Deze bedrijven zijn uiteraard aan zet, maar het verdient de aanbeveling te temporiseren met rapportageregels. Dat geeft organisaties de ruimte om de CSRD-rapportage meer te laten zijn dan een compliance-exercitie.

Ruimte om te oefenen, met focus op lange termijn

Voor het vertrouwen is het bovendien belangrijk dat de Nederlandse wetgeving aansluit op de Europese plannen. De Europese Commissie zal naar verwachting eind februari een Omnibus Vereenvoudigingspakket publiceren, gericht op het samenvoegen van de bestaande EU-vereisten voor duurzaamheidsrapportages door bedrijven. Deze vereisten zijn opgenomen in de richtlijn duurzaamheidsrapportage door bedrijven (CSRD), de EU-taxonomieverordening en de richtlijn duurzaamheidszorgvuldigheid door bedrijven (CSDDD). Dit is verstandig om de administratieve last voor bedrijven te verminderen en dubbele rapportage te vermijden. KPMG onderschrijft de noodzaak om de administratieve last voor bedrijven te verminderen, terwijl de hoge normen die onder de bestaande ESG-kaders worden verwacht, gehandhaafd blijven.

Het temporiseren biedt bedrijven uit ‘wave 2’ ruimte om ESG doelstellingen dieper te integreren in de bedrijfsvoering, na te denken over een langetermijnstrategie en aan te sluiten op Europese regelgeving. Belangrijk is wel dat deze bedrijven doorgaan met de voorbereiding voor CSRD-rapportage. Hierbij moet worden gekeken naar het type bedrijf en specifieke belangen voor het behalen van ESG-doelstellingen. Deze bedrijven kunnen via hun accountants, die momenteel bezig zijn met de assurancewerkzaamheden van grote ondernemingen, leren van de opgedane ervaringen in deze groep.

Rol van de accountant

Ook onze accountants gaan door met hun werkzaamheden op het gebied van duurzaamheid. In onze controleverklaringen over de jaarrekeningen van 2024 nemen we opnieuw een klimaatparagraaf op. Daarnaast hebben we expliciet aandacht voor de aansluiting van de duurzaamheids- en de financiële verslaggeving. In ons assurancerapport bij de duurzaamheidsverslaggeving wijzen we bewust op dat wat het management schrijft over de onzekerheden die gepaard gaan met de eerste toepassing van de CSRD-standaarden waarmee wordt geduid in welke tijdsgeest deze assurancerapportages zijn opgesteld. Uiteraard voeren we ook al gesprekken met de bedrijven uit ‘wave 2’ over de tijdigheid en de uitwerking van de dubbele materialiteitsanalyse.

Concrete adviezen voor bedrijven

Wij hebben drie adviezen voor bedrijven:

- 1) Start tijdig met de dubbele materialiteitsanalyse en doe deze in iteraties;
- 2) Doe tijdig een dry-run om inzicht te krijgen in de beschikbaarheid en betrouwbaarheid van data;

3) Onderbouw de uitgangpunten en leg het gevolgde proces vast.

We moeten niet vergeten dat regelgeving een middel is, niet het doel. Uiteindelijk gaat de CSRD niet alleen om rapportage, maar om inzicht in de onderliggende handelingen van bedrijven. Dit betekent dat de focus vanuit de (EU) wetgever minder op regelgeving zou moeten liggen. Hiervoor in de plaats zou meer aandacht moeten gaan naar het aanmoedigen van innovatie op het gebied van duurzaamheid. Denk bijvoorbeeld aan innovatiefondsen die het duurzaam handelen stimuleren.

Een rechtvaardige transitie en versnelling naar een duurzame wereld wordt gerealiseerd door het opnemen van ESG in de bedrijfsprocessen, het liefst gericht op rendabele en duurzame businesscases. Dit is belangrijk voor het verdienmodel van de toekomst en zal leiden tot versterking van de intrinsieke motivatie om hierover te rapporteren. Daarmee vermijden we dat het voldoen aan duurzaamheidswetgeving een compliance-exercitie wordt.

Met vriendelijke groet,

Mariska van de Luur

Head of Assurance | Lid Raad van Bestuur KPMG N.V.